

Усі події Карл передбачив уві сні, але не знав лише закінчення битви. На ранок король або забував сон, або не надавав йому значення. Події твору розгортаються саме так, як їх побачив у віщому сні Карл Великий.

Слід пам'ятати, що інтерпретація тексту сновидінь неможлива без розуміння загальної атмосфери твору. Тільки узагальнений аналіз спроможний дати цілісне уявлення про змістову домінують художнього твору, його поетичний задум.

Таким чином, простежуючи роль художніх сновидінь у творах різних письменників, ми переконуємось, що їх мова породжує значну кількість образів та смислів, зумовлених творчим задумом авторів. А сам твір "Пісня про Роланда" сповнений важливими образами-символами, що описуються під час сну персонажа твору.

ЛІТЕРАТУРА

1. Пісня про Роланда. / Пер. Вадима і Нінель Пашенків. – К.: Либідь, 2003. – 192 с. – URL: <http://dereksiz.org/pisnya-pro-rolanda-pereklad-vadima-ta-nineli-pashenkiv.html>
2. Чайковська В. Сон і сновидіння як художні прийоми психологічного розкриття персонажів. – [Електронний ресурс]. – URL: dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/38252/39-Chaikovska.pdf
3. Фромм Э. Душа человека. – М., 1992.
4. Фрейд З. Толкование сновидений. – К., 1991.

Дмитро Євсіков,
студент 1 курсу магістратури
Факультету філології та соціальних комунікацій
Наук. керівник: **В.О. Коркішко,**
к.філол.н., доцент (БДПУ)

НАРАТИВНІ СТРАТЕГІЇ ДЕТЕКТИВНОЇ ПРОЗИ Б. АКУНІНА

Літературний проект «Пригоди Ераста Фандоріна» – один із найпопулярніших детективних серій сучасної російської літератури. Звісно, такої популярності та широкого кола читачів неможливо було б досягти без використання наративних стратегій масової літератури. Вивчення масової літератури, специфіки її жанрів та художніх особливостей є актуальним у тій самій мірі, в якій зростає читацький інтерес загалом до творів масової літератури, зокрема детективного жанру.

Одним із основних елементів авторської стратегії в площині масової літератури вважаємо серійність / циклічність. Зокрема, Б. Акунін створює кілька серій / циклів детективних романів, які об'єднують, перш за все, головні персонажі та жанрова приналежність. Зокрема, серія детективів про Ераста Фандоріна, яка сповідає про пригоди геніального слідчого Російської Імперії к. XIX – поч. XX ст. При цьому, автор вказує певний піджанр до кожного твору: «Азазель» – «конспірологічний детектив», «Турецький гамбіт» – «шпигунський детектив», «Левіафан» – «герметичний детектив», «Смерть Ахіллеса» – «детектив про найманого вбивцю», «Особливі доручення» – «повість про шахрая і повість про маніяка», «Статський радник» – «політичний детектив», «Коронація, або Останній із романів» –

«великосвітський детектив» тощо. Варто зазначити, що більшість із цих піджанрів не є класичними, а являють собою авторські новоутворення. Проте, за законами масової літератури, назва твору та зазначений піджанр провокує та підживлює читацькі очікування.

Структура і композиція серії Б. Акуніна про Ераста Фандоріна відповідає законам детективного жанру. У центрі кожного твору – злочин (найчастіше, вбивство) та його розслідування. Головний герой – слідчий, що має виняткові здібності. Він не має родини, але в нього є відданий помічник – Маса. Ця схема серійної детективної літератури має своїх класичних попередників, зокрема «Пригоди Шерлока Холмса і доктора Ватсона» А. Конан-Дойла, «Пуаро» і «Міс Марпл» А. Крісті, «Комісар Мегре» Ж. Сіменона та ін.

Необхідно звернути увагу і на інші елементи наративної стратегії масової літератури, наявні у серії про Ераста Фандоріна. Зокрема, домінування в ній простої техніки письма, що зорієнтована на середню мовну норму і просту граматику, адже апелює до великої читацької аудиторії. Також чи не найголовніша риса масової літератури, якій відповідають детективні романи Б. Акуніна – цікавість.

Цікаво, що Б. Акунін використовує наративні стратегії не лише масової, але й постмодерністської літератури. Зокрема, основним елементом оповіді у його романах є гіперрецептивність: у детективах про ХІХ століття проглядаються суспільно-політичні і культурні ситуації ХХ–ХХІ століть, наявні алюзії та ремінісценції на твори російської та зарубіжної літератури, кіно, живопису тощо. Постійним прийомом авторської оповіді є літературна гра: з читачем, текстом, персонажами, і як окремий її вияв – іронія.

Отже, Б. Акунін, створюючи серію детективів про «Пригоди Ераста Фандоріна», використовує наративні стратегії, притаманні як масовій так і елітарній, зокрема постмодерністській, літературі. Це свідчить про приналежність його творів до середнього пласта сучасної літератури, так званої middle-літератури і в цьому, на нашу думку, полягає секрет його успіху у широкого кола сучасної читацької аудиторії.

ЛІТЕРАТУРА

1. Скоропанова И. Русская постмодернистская литература: Учеб. пособие. 3-е изд., изд., и доп. Москва: Флинта: Наука, 2001. 608 с.
2. Філоненко С. Масова література в Україні: дискурс / гендер / жанр. Донецьк : ЛАНДОН–ХХІ, 2011. – 432 с.
3. Черняк М. А. «Жанровые ожидания» массового читателя рубежа ХХ–ХХІ веков // Пушкинские чтения 2001, СПб, 2001, с.110–115.